

На основу члана 30. и члана 107. став 1. Статута града Зрењанина ("Службени лист града Зрењанина", бр. 26/13-пречишћен текст, 37/13, 11/14, 20/14, 28/14, 5/17, 19/17 и 26/17). Скупштина града Зрењанина на седници одржаној _____ 2019. године, донела је

ЗАКЉУЧАК

1. УСВАЈА СЕ Локални акциони план за запошљавање града Зрењанина за 2019. годину.

2. ЗАКЉУЧАК ДОСТАВИТИ:

- Градоначелнику града Зрењанина,
- Локалном савету за запошљавање града Зрењанина,
- Одељењу за финансије и
- Архиви.

РЕПУБЛИКА СЕБИЈА
АУТОНОМНА ПОКРАЈИНА ВОЈВОДИНА
ГРАД ЗРЕЊАНИН
СКУПШТИНА ГРАДА
Број:
Дана:
ЗРЕЊАНИН

ПРЕДСЕДНИК
СКУПШТИНЕ ГРАДА
Оливер Митровић

На основу члана 47. став 1. тачка 1. и члана 107. став 3. Статута града Зрењанина ("Службени лист града Зрењанина", бр. 26/13-пречишћен текст, 37/13, 11/14, 20/14, 28/14, 5/17, 19/17 и 26/17). Градско веће града Зрењанина на седници одржаној _____ 2019. године, донело је

ЗАКЉУЧАК

1. УТВРЂУЈЕ СЕ Локални акциони план за запошљавање града Зрењанина за 2019. годину и исти доставља Скупштини града Зрењанина на усвајање.

2. ЗАКЉУЧАК ДОСТАВИТИ:

- Председнику Скупштине града Зрењанина,
- Градоначелнику града Зрењанина,
- Локалном савету за запошљавање града Зрењанина,
- Архиви.

РЕПУБЛИКА СЕБИЈА
АУТОНОМНА ПОКРАЈИНА ВОЈВОДИНА
ГРАД ЗРЕЊАНИН
ГРАДСКО ВЕЋЕ
Број:
Дана:
ЗРЕЊАНИН

ПРЕДСЕДНИК
ГРАДСКОГ ВЕЋА
Чедомир Јањић

На основу члана 3. И 4. Пословника о раду Локалног савета за запошљавање, Локални савет за запошљавање града Зрењанина на седници одржаној дана 14.03.2018.године донео је следећи

З А К Л Ј У Ч А К

- 1. ПРИХВАТА СЕ** предлог Локалног акционог плана запошљавања града Зрењанина за 2019.годину.
- 2. ЗАКЉУЧАК ДОСТАВИТИ:**
 - Градоначелнику града Зрењанина,
 - Градском већу и
 - Скупштини града Зрењанина.

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
АУТОНОМНА ПОКРАЈИНА ВОЈВОДИНЕ
ГРАД ЗРЕЊАНИН
ЛОКАЛНИ САВЕТ ЗА ЗАПОШЉАВАЊЕ
ГРАДА ЗРЕЊАНИНА
БРОЈ: 06-24/19-II
ДАТУМ: 14.03.2019.године
ЗРЕЊАНИН

ПРЕДСЕДНИК ЛОКАЛНОГ
САВЕТА ЗА ЗАПОШЉАВАЊЕ
ГРАДА ЗРЕЊАНИНА
Еуђенија Бесу

**ЛОКАЛНИ АКЦИОНИ ПЛАН ЗА ЗАПОШЉАВАЊЕ ГРАДА
ЗРЕЊАНИНА ЗА 2019. ГОДИНУ**

Зрењанин март 2019. године

УВОД

Локални акциони план запошљавања (у даљем тексту: ЛАПЗ) представља израз локалне политике запошљавања и основни је инструмент спровођења активне политике запошљавања у локалној заједници. То је документ локалне самоуправе у којем се дефинишу циљеви и приоритети политике запошљавања као дела целокупних политичких циљева у одређеном временском периоду, односно програми и мере који ће се спроводити у локалној средини ради одржавања или повећања запослености и смањења незапослености.

Локални акциони план запошљавања за 2019. годину усклађује се и спроводи у сагласности са Националним акционим планом за запошљавање и Покрајинским акционим планом запошљавања на годишњем нивоу.

Циљеви, односно приоритети активне политике запошљавања, произилазе из Националног акционог плана запошљавања за 2019. годину.

Успешна реализација планираних задатака и активности захтева пуно и активно учешће и координацију свих кључних институција и других актера на нивоу града Зрењанина. Поред локалне самоуправе града Зрењанина у изради и реализацији плана укључени су и Локални савет за запошљавање, Национална служба за запошљавање-филијала Зрењанин, представници репрезентативних синдиката, Опште удружење предузетника Зрењанин, представници образовних институција и остали посредни актери.

Локални акциони план запошљавања се базира и на статистичким подацима добијеним од Националне службе за запошљавање и података којима располаже локална самоуправа.

I. МАКРОЕКОНОМСКИ ОКВИР

Позитивна привредна кретања, забележена 2017. године, настављена су и током 2018. године.

Текућа економска кретања и изгледи за 2018. годину

Реални сектор. У 2017. години српска привреда је остварила раст од 2,0%, што је испод првобитне пројекције, пре свега услед лоших временских услова који су ометали производне процесе и негативно утицали на динамику грађевинске активности и пољопривредне производње.

Посматрано са производне стране, грађевинарство је забележило годишњи раст од 5,7% мг, док је укупна индустријска производња била реално већа за 2,8% мг. Прерађивачка индустрија, као најважнији сегмент укупне индустрије због производње размењивих добара и генерисања раста извоза, носилац је овог раста са повећањем од 4,8%. По позитивном доприносу издвајају се делатности гумарске, машинске и хемијске индустрије. Услужни сектор остаје доминантан извор раста и детерминише више од половине оствареног повећања привредне активности у 2017. години. Најзначајнији позитиван утицај даје повећање трговине од 5,2% и све снажнији ИКТ сектор, који је креирао бруто додате вредности за 3,8% више у односу на исти период претходне године. Најзначајнији међугодишњи раст забележен је код угоститељства 10,8%, што је резултат раније спроведених активности у правцу подстицања туризма.

Посматрано по агрегатима употребе, највећи позитиван допринос расту БДП у 2017. години дају приватна потрошња и инвестиције. Дозирано смањење фискалне рестриктивности, уз раст зарада и запослености, као и смањење трошкова финансирања определило је раст личне потрошње од 1,9%. Укупне инвестиције, подстакнуте убрзањем грађевинске активности у другој половини године, бележе међугодишње повећање од 7,3% и успостављају постојану путању раста. Извоз континуирано расте и већи је за 8,2%. Брже повећање увоза за 11,1% опредељено је инвестиционим замахом и последично већом тражњом за капиталним добрима.

Успостављена позитивна кретања у претходном периоду настављена су динамичнијим темпом током 2018. године. У прва два квартала, према подацима РЗС, остварене су реалне стопе међугодишњег раста БДП од 4,8% и 4,9%, респективно. Треба истаћи да су све компоненте било производне било расходне структуре БДП формирале стабилно растуће путање које су у складу са средњорочним сценаријом. Последично најзначајнијем учешћу у структури БДП, сектор услуга је доминантан носилац раста а подржан је снажним растом грађевинарства и пољопривреде. Посматрано по компонентама употребе, раст је вођен приватном потрошњом која је тангирана мерама фискалне релаксације и подржана повољним условима задуживања. Извор додатног раста у првих шест месеци обезбеђен је убрзањем инвестиција за 14,2%.

У трећем кварталу настављена су позитивна кретања из прве половине године, а раст БДП износио је 3,8% м.г. Сви производни сектори, осим индустрије услед слабијих резултат електро-енергетског сектора, дали су позитиван допринос расту БДП. Улогу носиоца раста задржава услужни сектор са доприносом од 2 п.п, али је повећање БДП подржано и значајним доприносом пољопривреде од 1,1 п.п, пре свега као резултат изузетно доброг рода житарица и индустријског биља. Лична потрошња домаћинстава и инвестиције су доминантни извори раста међу компонентама употребе и дају позитиван допринос од 2,3 п.п и 1,3 п.п, респективно. Услед повећаног увоза опреме и репроматеријала за потребе привреде, нето извоз наставља да даје негативан допринос расту БДП.

Високофреквентни индикатори за првих десет месеци 2018. године, потврђују постојаност успостављених кретања. Укупна индустрија бележи раст физичког обима од 2,4%. Најзначајнији је утицај прерађивачке индустрије, која је међугодишње произвела за 2,9% више и тиме дала допринос стопи раста укупне индустрије од 2,2 п.п. Производња струје већа је за 2,8% и доприноси са 0,4 п.п, док је утицај рударства благо негативан. У 17 од 24 делатности прерађивачке индустрије регистрована су позитивна кретања. По најснажнијем позитивном утицају издваја се нафтна индустрија и производња основних метала. Убрзање машинске индустрије стимулисано је већом тражњом за инвестиционим добрима, док је већа производња грађевинског материјала, детерминисана убрзањем приватних и јавних грађевинских радова. Негативан утицај преосталих седам делатности је миноран и износи тек 0,6 п. п. Ипак, важно је имати у виду да долази од делатности које су до скоро биле носиоци раста укупне индустрије и извоза. За сада овом успоравању се приписује привремен карактер и може се довести у везу са спуштањем очекивања о кретању привредне активности наших главних спољнотрговинских партнера. Посматрано по намени индустријских производа, у првих десет месеци раст физичког обима бележе све наменске групе, осим производње нетрајних производа за широку потрошњу. Доминантан извор раста укупне индустрије је производња интермедијарних производа, која је међугодишње већа за 5,3% и опредељена је пре свега повећањем производње основних метала и грађевинског материјала. Раст групе капиталних добара највећим делом ослоњен је на раст машинске индустрије што је резултат инвестиционог замајца који је започет средином прошле године. Услужни сектор стабилно расте и чува улогу доминантног

носиоца привредног раста. У периоду јануар–октобар 2018. године, у односу на исти период претходне године, малопродајни промет је био већи за 6,8% номинално, односно 4,1% реално. Посматрано у сталним ценама, највећи раст, од 6,2%, остварен је у промету непрехрамбених производа. Моторним горивима трговало се више за 3,4%, док је промет хране, пића и дувана већи за 2,8%. Стратешка оријентација Владе ка јачању туристичких услуга резултирала је растом броја туриста, којих је у првих десет месеци регистровано преко 2,9 милиона, чиме је остварен међугодишњи раст од 11,3%. Ово повећање праћено је и већим бројем остварених ноћења за 12,5%, те их је укупно забележено око 8,2 милиона. Девизни прилив од туризма, у периоду јануар–септембар, износио је 970 мил. евра, што је међугодишње повећање од 12,2%, док је промет у угоститељству истовремено реално повећан за 9,8%.

Тржиште рада. Позитивна кретања на тржишту рада настављена су и током 2018. године. Убрзана привредна активност, интензивирањем инвестициони циклус, новоотворени и проширени производни капацитети, као и мере активне политике запошљавања и самозапошљавања резултирају побољшањима која су регистрована и на основу административних извора и кроз Анкету о радној снази. У трећем кварталу 2018. године регистровани број запослених међугодишње је повећан за 3,3% и износио је преко 2,1 милиона лица, што је 70 хиљада запослених више у односу на исти квартал претходне године. Најзначајније повећање броја запослених лица регистровано је у прерађивачкој индустрији, а затим у административним делатностима, грађевинарству, угоститељству и трговини. Истовремено, број запослених у јавном сектору смањен је за скоро седам хиљада лица, при чему су највећа смањења регистрована у јавним предузећима и администрацији. Анкета о радној снази показује међугодишње повећање броја запослених лица у периоду јануар–септембар 2018. године за око 33 хиљада. Стопа запослености у трећем кварталу износи 49,2% и највећа је регистрована стопа запослености у периоду за који постоје упоредиви подаци (2014–2018. година). Структура запослених се мења у корист броја формално запослених, што је резултат ефикаснијег деловања инспекцијских служби на сузбијању сиве економије, а огледа се и у већој наплати доприноса од оне која је била планирана изградом буџета за 2018. годину. Регистрована је стопа незапослености у трећем кварталу 2018. године од 11,3%, што у поређењу са 2017. годином представља побољшање. Значајно је истаћи, да су побољшања регистрована у сегменту незапослених у групи 15–24 године, где је број незапослених смањен за 18% м.г, док је посматрано по полу број незапослених жена значајно смањен за око 14% м.г. Према последњим доступним подацима 11 на евиденцији Националне службе за запошљавање било је 11,1% мање незапослених лица него у истом месецу претходне године.

У првих девет месеци остварен је раст просечне нето зараде од 6,2% номинално, односно 4,2% реално, м.г. Повећање просечне нето зараде забележено је у свим регионима, с тим да је највеће било у Региону Војводине. Раст просечне нето зараде у приватном сектору износио је 4,2% и био је подржан повећањем плата у јавном сектору кроз спроведене мере фискалне релаксације. Такође, допринос расту зарада у овом периоду даје и одлука Социјално-економског савета, којом се минимална цена рада по радном часу са 130 динара, колико је износила у 2017. години, повећала на 143 динара, почев од јануара 2018. године.

Екстерни сектор. У периоду јануар–септембар 2018. текући дефицит је износио око 1,5 млрд евра (4,8% БДП-а) и у потпуности је био покривен нето приливом СДИ (1,8 млрд евра). На нивоу године процењује се да ће текући дефицит износити око 2,2 млрд евра, односно да ће његово учешће, као и претходне године, износити око 5,2% БДП-а.

У односу на исти период претходне године текући дефицит је виши за 193,7 млн евра, услед раста робног дефицита (33,7% мг.) у условима већег увоза опреме и репороматеријала за потребе текућег инвестиционог циклуса. У посматраном периоду 2018. односи размене су погоршани за 1,1% мг., као последица бржег раста увозних цена (3,4% мг.), пре свега енергената због поскупљења нафте на светском тржишту, у односу на раст извозних цена (2,2% мг.). У поређењу са истим периодом претходне године, остварена су повољнија кретања у размени услуга, као и на рачунима примарног и секундарног дохотка, чиме је у великој мери компензиран виши робни дефицит. Суфицит у размени услуга са иностранством повећан је за 18,8% мг., и то највише осталих пословних услуга (34,2% мг.) и ИКТ услуга (24,9% мг.). Захваљујући прошлогодишњој отплати еврообвезнице и повољнијим условима новог задуживања, нето одлив по основу примарног дохотка је смањен за 8,3% мг., а суфицит секундарног дохотка је повећан за 17% мг., пре свега због већег прилива дознака (19,5% мг.).

Реализација пројеката по основу СДИ из претходних година, раст тражње наших главних спољнотрговинских партнера (земаља зоне евра и СЕФТА страна), унапређење пословног амбијента и раст конкурентности домаће индустрије, повољно су се одражавали на раст извоза (7,9% мг.), који већ дуже време карактерише и већа производна диверсификација. Носилац извозне активности је прерађивачка индустрија са растом од 9,8% мг у девет месеци 2018. Највећи позитиван допринос потицао је од извоза основних метала (највише производа од гвожђа и челика) и производа од гуме и пластике (аутомобилске гуме), затим моторних возила и приколица, деривата нафте, хемикалија, машина и опреме. Од двадесет три области прерађивачке индустрије, благо је смањен само извоз основних фармацеутских и прехранбених производа. Притом, благо нижи извоз индустријско-прехранбених производа био је последица лоше прошлогодишње пољопривредне сезоне, која се одразила и на нижи извоз пољопривредних производа у овој години. То би требало да буде делом надокнађено у остатку године (четврто тромесечје) захваљујући одличној овогодишњој пољопривредној сезони која је највише поговарала производњи житарица.

Раст вредности увоза од 13,1% мг. се у највећој мери дугује расту цена сирове нафте и гаса. Поред тога, повећан је и увоз других репроматеријала – пре свега основних метала (пад цена руда гвожђа и спорији раст цена бакра и алуминијума омогућили су набавку већих количина потребних за извозно оријентисану производњу), машина и опреме. Поред тога, 12 бележи се и раст увоза опреме за потребе текућег инвестиционог циклуса, а у мањој мери расте и увоз потрошне робе.

На рачуну финансијских трансакција (без промене девизних резерви) у периоду јануар–септембар 2018. забележен је нето прилив од 2,2 млрд евра, пре свега по основу СДИ. Нето прилив по основу СДИ у девет месеци бележи раст од 3,2% мг., што је било више него довољно за покриће дефицита текућег рачуна (122,3%). Према првим проценама за девет месеци прилив по основу СДИ је остао пројектно диверсификован, а највише је био усмерен у прерађивачку индустрију (31,1%), финансијски сектор (25,9%), грађевинарство (13,1%) и трговину (11,8%). Посматрано по земљама, највећи део СДИ потицао је из земаља ЕУ (71,9%), док је и учешће азијских земаља било двоцифрено (11,3%). Очекујемо да ће нето прилив СДИ у 2018. износити око 6% БДП-а, што ће обезбедити пуну покривеност дефицита текућег рачуна. По основу портфолио инвестиција у периоду јануар–септембар 2018. забележен је нето прилив од 114,7 млн евра, као резултат куповине динарских државних ХоВ дуже рочности почетком године од стране нерезидената. С друге стране, позитивна фискална кретања омогућила су да у априлу држава превремено отплати обвезнице по основу дуга према Лондонском клубу

поверилаца у износу од 131 млн евра. По основу финансијских кредита резиденти су се нето задужили према иностранству за 608,5 млн евра, при чему су се нето задужили и приватни (593,5 млн евра) и јавни сектор (15 млн евра). Девизне резерве Народне банке Србије (без међувалутних промена и промена цена), у овом периоду повећане су за 1.144,9 млн евра и на нивоу су који обезбеђује адекватну заштиту од екстерних потреса – покривају готово шест месеци увоза роба и услуга и 273,7% дуга који доспева у наредној години дана.

Инфлација се у току 2018. године кретала на нижем нивоу у односу на претходну годину. Успоравање међугодишње инфлације у прва четири месеца у највећој мери било је опредељено ценама нафтних деривата и воћа и поврћа. Затим су њихове цене забележиле раст као последица више светске цене нафте и неповољних временских прилика за производњу поврћа. Ове две категорије цена објашњавају преко половине текуће инфлације, која је у октобру износила 2,2% међугодишње. Истовремено, базна инфлација је, након умереног пада почетком године, била веома стабилна на релативно ниском нивоу, око 1%, што указује на то да су инфлаторни притисци и даље ниски.

Правни основ

Правни основ за доношење Акционог плана садржан је у одредби члана 41. Закона о запошљавању и осигурању за случај незапослености ("Службени гласник РС", бр. 36/09, 88/10, 38/15, 113/17 и 113/17 - др. Закон у даљем тексту: Закон), којим је утврђено да надлежни орган локалне самоуправе може по прибављеном мишљењу Локалног савета за запошљавање усвојити Локални акциони план запошљавања.

Ставом 3. наведеног члана утврђено је да Локални акциони план запошљавања мора бити у сагласности са Националним и Покрајинским акционим планом запошљавања.

Акциони план садржи све елементе предвиђене чланом 39. Закона:

- макроекономски оквир за стварање и примену политике запошљавања;
- стање и токове на тржишту рада, детаљно за наредну и оквирно за наредне три године;
- циљеве и приоритете политике запошљавања;
- програме и мере активне политике запошљавања за наредну годину, са одговорности за њихово спровођење и потребним средствима;
- финансијски оквир за политику запошљавања и изворе финансирања;
- носиоце послова реализације Акционог плана;
- категорије теже запошљивих лица које имају приоритет у укључивању у мере активне политике;
- индикаторе успешности реализације програма и мера, и
- друге елементе.

II АНАЛИЗА ЛОКАЛНЕ ЕКОНОМСКЕ СИТУАЦИЈЕ

Економска ситуација локалне самоуправе приказана је кроз анализу кључних области привредног развоја локалне самоуправе.

Основни правци развоја су:

Привлачење инвестиција и стварање позитивне пословне климе

Локална самоуправа има потенцијал да понуди инвеститорима бројне погодности за пословање, као што су високо квалификована радна снага, добар георафски положај, посебне стимулације за реализацију инвестиционих подухвата.

Привлачење страних и домаћих инвестиција подразумева стабилну политичку климу, како у земљи, тако и у региону, а доминантна улога локалних самоуправа је, управо, у стварању услова за развој инвестиција у локалној средини, а између осталог, кроз финансијске олакшице које су у њиховој надлежности.

Предуслов за покретање привредног развоја као и остајање и повратак радне снаге у мање развијена подручја је убрзана изградња и унапређење постојеће инфраструктуре.

Подршка и развој малих и средњих предузећа

Анализа нивоа развијености малих и средњих предузећа и предузетништва показује да овај сектор представља највиталнији и економски најефикаснији део привреде и да има све значајнију улогу у спровођењу структурних реформи, посебно у функцији отварања нових радних места. Стога је потребно пружити одговарајућу подршку овом сектору применом политике која ће подстаћи његов даљи напредак.

Подршка сектору малих и средњих предузећа је лимитирана ограниченим расположивим ресурсима за пружање значајније помоћи на локалном нивоу. Без обзира на то, потребно је створити услове неопходне за развој сектора малих и средњих предузећа.

У 2018. години са седиштем у локалној самоуправи послује 6.968 активних привредних субјеката, од тога 3.683 привредних друштава и 3.285 предузетника (податак Одсека за локалну пореску администрацију о активним ПИБ-овима на дан 31.12.2018. године).

Развој пласмана високих технологија и унапређења образовног система

Постојање привредних друштава који су лидери у својој бранши, стратешки опредељени развоју нових технологија, институција које се баве развојем тржишта високих технологија и трансфером знања сведочи о томе да Зрењанин нема напредну индустрију само у својој прошлости већ да развој града види и у подршци примене модерних технологија.

Са циљем стварања оптималне пословне климе кроз побољшање постојећих и стварање нових услова за развој пословних активности и повећање запослености, град реализује пројекте приватно-јавног партнерства, који ће омогућити изградњу града будућности подстицањем брзог и одрживог економског раста.

Прелазак на привреду засновану на знању, привреду која доприноси економском расту генерисаном путем технолошки напредних пословних решења, високо квалификоване и мотивисане радне снаге са повећаном способношћу за учешће у међурегионалним и европским пројектима је основни циљ рада локалне самоуправе.

Подршку овим процесима такође пружају републичке и покрајинске институције, домаћи и инострани фондови, развојне агенције.

Привредни показатељи у Средњобанатском региону октобар 2018.

Основни показатељи

У привреди средњобанатског региона, посматрано преко основних економских показатеља у периоду јуна - октобар 2018. године остварена су следећа кретања:

- **Индустријска производња:** у септембру 2018. године у односу на септембар 2017. године остварила је већи физички обим за 9,1% (Република Србија пад од 1,2%), док је у периоду јануар - септембар 2018. године у поређењу са истим периодом 2017. године већа за 14,4% (Република Србија раст од 2,3%).

- **Укупна спољнотрговинска размена** привреде средњобанатског региона у периоду јануар - октобар 2018. године остварена је у износу од 606,0 милиона евра (Република Србија 31.682,8 милиона евра), и представља раст од 35,8% (Република Србија повећање од 11,3%) у односу на исти период 2017. године.

- **Извоз** за период јануар - октобар 2018. године остварен је у износу од 327,9 милиона евра (Република Србија 13.603,2 милиона) и већи је за 39,6% (Република Србија повећање од 8,3%) у односу на исти период претходне године.

- **Увоз** за наведени период је реализован у износу од 278,1 милион евра (Република Србија 18.079,6 милиона евра) и представља повећање за 31,7% (Република Србија повећање за 13,7%) од оствареног увоза у истом периоду претходне године.

- **Спољнотрговински суфицит** за период јануар - октобар 2018. године износи 49,7 милиона евра (Република Србија дефицит од 4.476,4 милиона). Покривеност увоза извоза је 117,9% и већа је од покривености у истом периоду претходне године када је износила 111,2% (Република Србија покривеност увоза извоза је 75,3% и мања је од покривености у истом периоду претходне године када је износила 79,0%).

- **Пољопривредна производња** - Средњобанатски регион располаже са 220.000 хектара ораничних површина, на којима се углавном гаје кукуруз, пшеница, сунцокрет, соја и друге културе. Пшеница је пожњевена са око 55.000 хектара и просечан принос се креће око 6,0 т/ха. Кукуруз је пожњевен са 82.000 хектара и остварен је просечан принос од 10 т/ха. Соја је пожњевена са 6.000 хектара са просечним приносом од 3,6 т/ха, сунцокрет је на 45.000 хектара имао просечан принос 3,5 т/ха и шећерна репа је на 3.000 имала просечан принос од 50 т/ха. Такође ове године очекујемо да ће пшеницом бити засејано око 55.000 ха.

Унапређење туризма

Локална самоуправа са свим својим физичко-географским, друштвено-географским и инфраструктурним карактеристикама и ресурсима, пружа могућност за развој туризма.

Иако богата потенцијалима, они су недовољно развијени, како би значајније допринели развоју привреде Зрењанина. Такође велики проблем је и непостојање довољног броја хотелских смештајних капацитета.

Развој пољопривреде

На подручју локалне самоуправе постоји велики број регистрованих пољопривредних газдинстава, као и привредних субјеката који се баве прерадом примарних пољопривредних производа. Привредне активности у овом делу АПВ везане су за ратарство, повртарство, воћарство и сточарство.

Локална самоуправа поседује све предуслове за развој пољопривреде.

Међутим, пољопривредни произвођачи се сусрећу са одређеним потешкоћама: застарела технологија производње и процеса дораде, недовољна информисаност, неизвршена комасација, лоше приватизације, кашњење субвенција.

Погодности пословања

На територији града Зрењанина послује велики број предузећа из области прехранбене, текстилне, металске и хемијске индустрије, производње нафте и природног гаса, грађевинарства и саобраћаја односно транспорта.

Извозне потенцијале града чине: уље и остали производи од сунцокрета, текстилни производи, санитарије, сетови каблова и пластичних делова за аутомобиле. Потенцијал за привлачење инвеститора је нарочито изражен у индустријским зонама: Индустријска зона Баглаш, Индустријска зона Елемир и Индустријска зона Југоисток (која је комплетно инфраструктурно опремљена).

Индустријска зона Југоисток се налази на излазу из града, поред магистралног пута Зрењанин-Београд и градске заобилазнице. Зона представља уређено градско грађевинско земљиште укупне површине око 72 хектара. Земљиште је комплетно инфраструктурно опремљено (водовод, електромережа, гас, кишна канализација, фекална канализација, примарни тротоари и примарна јавна расвета).

Награде које је град Зрењанин освојио:

2011 – Према пројекту Светске банке "Doing Business in South East Europe 2011" Зрењанин је на првом месту у југоисточној Европи за лако спровођење уговора.

2011 – Други град у Србији за брзу и поједностављену процедуру у добијању грађевинских дозвола по пројекту Светске банке "Doing Business in South East Europe 2011".

2012 – На основу истраживања које је спровео FDI Intelligence, највећи центар за оцењивање страних директних инвестиција у свету, Индустријска зона Југоисток се нашла на 48. месту на листи најбољих зона света за инвестирање. Резултати су објављени у FDI магазину Financial Times, а у истраживању је учествовало 600 зона из преко 120 земаља.

2014 – На основу истраживања које је спровео FDI Intelligence, град Зрењанин је освојио осмо место у конкуренцији микро градова југоисточне Европе у категорији ефикасности у пословању.

2014 – На основу истраживања које је спровео FDI Intelligence, Слободна зона Зрењанин је освојила прво место у конкуренцији слободних зона Европе у категорији подстицаја у пословању.

2015 – Слободна зона Зрењанин је освојила осмо место на основу истраживања FDI Intelligence у категорији подршке start-up компанијама.

Предности локације су: близина реке Бегеј (у плану је изградња луке) и регионалног пута Зрењанин-Београд, могућност рада у режиму "Слободне зоне Зрењанин", близина градског транзитног пута (заобилазнице) и близина највећег аеродрома "Ц" класе на Балкану, Аеродрома Зрењанин (за који се планира реконструкција).

Инвеститори у радној зони Југоисток су: Тирком (Србија), O&M Инжењеринг (Србија), Altis Chemicals (Србија), Јовановић доо (Србија), Alpin доо (Србија), ITS Balkan (Италија), EFM Fabrikation (Немачка), Penpharm (Србија), Eurowind body parts (Мађарска), Металпромет систем (Србија), Medical Waste Disposal (Србија), MG Remedy (Србија), Мера (Србија), Тренч (Србија), Тријумф БИС (Србија), Агроунија (Србија), Tecnostructure (Италија), Ракић-пласт (Србија), Гомекс (Србија), Essex (Кореја), Talent 4 Blinds (Белгија), ГПК (Немачка), Једро комерц (Србија), СМС Транспорт (Србија), Кинетика Инжењеринг (Аустрија), ИМС (Италија), МВ Инвест (Србија).

- Могућност рада у режиму слободне зоне Зрењанин

У Зрењанину је формирана слободна зона тако да то пружа додатне погодности за инвеститоре који се одлуче да послују на тим принципима, поготово инвеститорима који своју делатност заснивају на извозно-увозним активностима.

- **"Кућно царинење"** – подразумева обављање царинења робе приликом увоза и извоза у сопственим просторијама.

- Бизнис инкубатор

Пружа формално организационо окружење менаџментом, организује систем планирања, мониторинга и развоја станара, систем мерења учинка, организује тренинг и едукацију, помоћ у припреми пословног плана, маркетинга, истраживања тржишта, помоћ у развоју техничке и друге документације, добијање одговарајућих сертификата.

- **Подршка администрације** око добијања неопходних дозвола и остале техничке помоћи.

III. СТАЊЕ И ТОКОВИ НА ЛОКАЛНОМ ТРЖИШТУ РАДА

1.1. Запосленост

Надлежност Националне Службе за запошљавање, Филијале Зрењанин обухвата Средњобанатски округ са пет територијалних јединица: град Зрењанин и општине Нови Бечеј, Нова Црња, Сечањ и Житиште.

1.2. Незапосленост

На дан 31. децембар 2018. години на евиденцији Националне службе за запошљавање Филијале Зрењанин за град Зрењанин било је укупно 4.806 незапослених лица од чега незапослених жена 2.346 или 48,81%. У односу на 31.12.2017. године незапосленост се смањила и то: укупно за 20,6% или 1.246 лица, односно, смањење незапослености жена је смањена за 22,6%, односно за 681 лица.

Незапослени према степену стручне спреме и полу на дан 31.12.2018. године у граду Зрењанину

Степен стручне спреме	Укупно	Жене
I	1623	717
II	86	31
III	1051	351
IV	1116	664
V	18	5
VI	320	220
VII-1	583	353
VII-2	7	3
VIII	2	2
Укупно	4806	2346

На основу наведених података може се констатовати да највећи број незапослених, у односу на степен стручне спреме, има I степен стручне спреме и они чине 33,8% од укупног броја незапослених. Следећи су незапослени са IV степеном стручне спреме и они чине 23,2% од укупног броја незапослених а са III степеном стручне спреме чине 21,9% од укупног броја незапослених. Исти однос је ако се посматра структура незапослених жена.

Незапослени према старости и полу на дан 31.12.2018. године у граду Зрењанину

Године старости	Укупно	Жене
15-19	159	63
20-24	364	182
25-29	469	266
30-34	502	256
35-39	555	312
40-44	552	290
45-49	508	269
50-54	675	339
55-59	642	276
60-65	380	93
Укупно	4806	2346

Посматрајући незапослене према старости, може се констатовати да највећи проценат незапослених има између 50 и 54 године и они чине 14,0% од укупног броја незапослених. Незапослени од 55 до 59 године чине 13,4% од укупног броја незапослених. Незапослени од 35-39 године чине 11,5% од укупног броја незапослених као и незапослени од 40 до 44 године који чине исто 11,5% од укупног броја незапослених. Сличан тренд налазимо и код незапослених жена.

Незапослени према трајању незапослености и полу на дан 31.12.2018. године у граду Зрењанину

Трајање незапослености	Укупно	Жене
До 3 месеца	990	491
3-6 месеци	651	273
6-9 месеци	322	177
9-12 месеци	272	136
1-2 године	646	311
2-3 године	442	211
3-5 године	466	230
5-8 година	522	261
8-10 година	159	88
Преко 10 година	336	168
Укупно	4806	2346

Кретање незапослености по месецима у полу у граду Зрењанину у 2018. години

Степен стручне спреме	Укупно	Жене
I	5881	2934
II	5810	2839
III	5684	2781
IV	5562	2776
V	5284	2624
VI	5132	2569
VII	5168	2614
VIII	4965	2513
IX	4909	2414
X	4793	2356
XI	4749	2338
XII	4806	2346

Пријављене потребе послодаваца по месецима и полу у граду Зрењанину у 2018. години

Месец	Укупно	Неодређено	Одређено	Ван радног односа
I	77	24	53	0
II	92	27	65	0
III	341	37	304	0

Месец	Укупно	Неодређено	Одређено	Ван радног односа
IV	597	16	570	11
V	287	63	216	8
VI	183	26	157	0
VII	121	12	109	0
VIII	154	46	96	12
IX	104	17	84	3
X	94	39	51	4
XI	37	8	29	0
XII	39	9	19	11
Укупно	2126	324	1753	49

Заснивање радног односа/запошљавање по полу и врсти радног односа у периоду јануар - децембар 2018. године

Ред. бр.	Месец	УКУПНО		Врста радног ангажовања					
				Одређено време		Неодређено време		Рад ван радног односа	
		Укупно	Жене	Укупно	Жене	Укупно	Жене	Укупно	Жене
1.	Јануар	2.197	883	1.545	590	133	55	519	238
2.	Фебруар	1.598	630	1.295	526	126	40	177	64
3.	Март	1.825	763	1.391	559	220	91	214	113
4.	Април	1.883	680	1.486	519	206	77	191	84
5.	Мај	1.890	751	1.483	579	174	65	233	107
6.	Јуни	1.835	675	1.428	511	161	55	246	109
7.	Јули	1.733	606	1.268	456	183	48	282	102
8.	Август	1.427	634	925	423	155	56	347	155
9.	Септембар	1.862	871	1.350	656	192	84	320	131
10.	Октобар	1.706	657	1.180	464	192	65	334	128
11.	Новембар	1.431	627	949	410	196	77	286	140
12.	Децембар	1.137	497	846	391	122	47	169	59

Посматрајући ниво Републике, просечна зарада (брuto) обрачуната за децембар 2018. године износила је 72.167 динара, док је просечна зарада без пореза и доприноса (нето) износила 52.372 динара.

Раст бруто зарада у периоду јануар-децембар 2018. године, у односу на исти период прошле године, износио је 6,0% номинално, односно 3,9% реално. Истовремено, нето зараде су порасле за 6,5% номинално и за 4,4% реално.

У поређењу са истим месецом претходне године, просечна бруто зарада за децембар 2018. године номинално је већа за 6,5%, а реално за 4,4%, док је просечна нето зарада већа за 7,4% номинално, односно за 5,3% реално.

Медијална нето зарада за децембар износила је 39.623 динара, што значи да је 50% запослених остварило зараду до наведеног износа.

1. Просечне зараде, децембар 2018.

	Зараде		Зараде без пореза и доприноса		IV квартал		II полугодиште	
	XII 2018	I-XII 2018	XII 2018	I-XII 2018	Зараде	Зараде без пореза и доприноса	Зараде	Зараде без пореза и доприноса
Република Србија-укупно	72.167	68.629	52.372	49.650	70.375	50.942	68.903	49.854
Зараде запослених у радном односу	72.572	69.057	52.690	49.981	70.813	51.282	69.367	50.212
Зараде запослених ван радног односа	50.843	46.893	35.635	32.867	48.630	34.086	46.833	32.826
Зараде запослених у правним лицима	76.662	72.700	55.700	52.653	74.630	54.082	73.040	52.904
Зараде предузетника и запослених код њих	38.319	37.651	27.308	26.801	38.289	27.268	37.722	26.864
Зараде у јавном сектору	78.247	76.926	56.431	55.423	77.881	56.116	76.795	55.332
Зараде ван јавног сектора	69.245	64.513	50.422	46.786	66.757	48.448	65.054	47.182

2. Индекси зарада

	Зараде				Зараде без пореза и доприноса			
	XII 2018 XI 2018	XII 2018 Ø 2017	XII 2018 XII 2017	I-XII 2018 I-XII 2017	XII 2018 XI 2018	XII 2018 Ø 2017	XII 2018 XII 2017	I-XII 2018 I-XII 2017
Номинални индекси	103,2	111,5	106,5	106,0	103,6	112,4	107,4	106,5
Реални индекси	103,1	108,9	104,4	103,9	103,5	109,8	105,3	104,4

Запослени на територији града Зрењанина су остварили нижу просечну зараду од националног просека.

Упоредни приказ просечне зараде за 2018. годину

	Бруто	Нето
Република Србија	72.167,00	52.372,00
Зрењанин	66.968,00	48.415,00

IV. ЦИЉЕВИ И ПРИОРИТЕТИ ЛОКАЛНОГ АКЦИОНОГ ПЛАНА ГРАДА ЗРЕЊАНИНА У 2018. ГОДИНИ

Према подацима Републичког завода за статистику на крају 2018. године на подручју града Зрењанина запослених је 36.256 лица, а по сектору делатности приказано је у следећој табели:

ДЕЛАТНОСТ	БРОЈ ЗАПОСЛЕНИХ
Пољопривреда, шумарство и рибарство	736
Рударство	687
Прерађивачка индустрија	12.688

ДЕЛАТНОСТ	БРОЈ ЗАПОСЛЕНИХ
Снабдевање ел.енергијом, гасом и паром	480
Снабдевање водом и управљање отпадним водама	651
Грађевинарство	1.096
Трг.на велико и мало и поправка моторних возила	4.907
Саобраћај и складиштење	1.918
Услуге смештаја и исхране	859
Информисање и комуникације	464
Финанс.делатност и делатност осигурања	477
Пословање некретнинама	103
Стручне,научне,иновационе делатности	1.195
Административне и помоћне услужне делатности	1.095
Државна управа и обавезно социјално осигурање	1.781
Образовање	2.265
Здравствена и социјална заштита	2.772
Уметност, забава и рекреација	456
Остале услужне делатности	555
Регистровани индивидуални пољопривредници	1.071
УКУПНО	36.256

Стратешки циљеви Локалног акционог плана запошљавања града Зрењанина су повећање запослености и социјална инклузија.

На реализацији стратешког циља повећања запослености, локална самоуправа утиче стварањем адекватних системских, правних, економски и процедуралних претпоставки за повећање запослености, односно уклањање административних баријера, што доводи до већег броја домаћих и страних улагања. Ефикасна мера за повећање запослености на локалном тржишту рада је и субвенционисано запошљавање, којим се послодавци стимулишу на отварање нових радних места, као и превозићење у легалне токове радника ангажованих "на црно", чиме се остварује и друштвена корист за локалну заједницу кроз повећан прилив новца у локални буџет, на основу редовне уплате доприноса за обавезно социјално осигурање као и пореза на зараде новозапослених радника.

Један од ефикасних начина остваривања стратешког циља социјалне инклузије је подстицај оснивања социјалних предузећа, као облика укључивања у свет рада маргинализованих категорија становништа којој припадају избегла и расељена лица, као и лица у стању социјалне потребе.

Приоритетни програми ЛАПЗ-а у 2019. години су: програм стручне праксе, програм јавних радова и летња стручна пракса.

V. МЕРЕ И ПРОГРАМИ АКТИВНЕ ПОЛИТИКЕ ЗАПОШЉАВАЊА У ГРАДУ ЗРЕЊАНИНУ ЗА 2018. ГОДИНУ

У складу са програмом Националног акционог плана за запошљавање за 2018. годину, којим су предвиђене мере и програми активне политике запошљавања које ће бити субвенционисане кроз суфинансирање из буџета Републике Србије и буџета локалних самоуправа, Локални савет за запошљавање града Зрењанина предлаже финансирање следећих програма:

1. Програм стручне праксе
2. Јавни радови

3. Летња стручна пракса

1. Програм стручне праксе намењен је незапосленим лицима која се први пут стручно оспособљавају за занимања за која су стекла одређену врсту и степен стручне спреме или која су се стручно оспособљавала краће од времена потребног за полагање приправничког/стручног испита, а ради оспособљавања за самосталан рад и полагање приправничког, односно стручног испита, у складу са законом или општим актом послодавца, без заснивања радног односа.

Јавни позив за програм стручне праксе расписаће Градоначелник града Зрењанина. Јавни позив ће садржати услове које послодавац и незапослена лица треба да испуне.

2. Јавни радови од интереса за град Зрењанин су мера активне политике запошљавања која се организује у циљу запошљавања, очувања и унапређења радних способности незапослених лица. Јавни радови на територији града Зрењанина у 2019. години организоваће се у области социјалних, хуманитарних, културних и других делатности, у области одржавања и обнављања јавне инфраструктуре и одржавања и заштите животне средине и природе.

Право учествовања у поступку спровођења јавних радова имају: привредна друштва, предузетници, задруге и удружења грађана. Удружења грађана имају право учествовања на јавном позиву као подносиоци пријаве уз услов да обезбеде послодавца извођача радова, регистрованог за обављање делатности која је предмет јавног рада.

Средства намењена за организовање јавних радова користе се за зараде лица укључених у јавне радове, накнаду трошкова доласка и одласка са рада и за трошкове спровођења јавних радова.

Приоритет при одобравању спровођења јавних радова имаће послодавци који обезбеђују запошљавање теже запошљивих лица (жртва породичног насиља, жртве трговине људима, незапослених у стању социјалне потребе и корисника материјалног обезбеђења).

Јавни позив за организовање јавних радова од интереса за град Зрењанин расписаће Градоначелник града Зрењанина.

Јавним позивом ће се одредити области у којима се организују јавни радови, ко може да учествује, намена средстава, рокови и приоритети као и обавезе извођача радова.

3. Летња стручна пракса јесте мера активне политике запошљавања која се организује са циљем стварања услова добре сарадње Техничког факултета "Михајло Пупин" са једне стране, привредника и предузетника са друге стране и локалне самоуправе са треће стране, чиме ће се постићи размена знања и искустава, унапређење успешности у остваривању властитих визија, заједнички рад и могућност утицаја привредника на профилисање кадрова који су неопходни зрењанинској привреди, пружање прилике младим, високообразовним људима да стекну практична знања по завршетку студија и радом и доказивањем дођу до запослења, обезбеђивање финансијске подршке најбољим студентима Техничког факултета "Михајло Пупин", подизање реномеа зрењанинског факултета и мотивације младих и квалитетних људи из целе Србије да студирају Технички факултет "Михајло Пупин", стварање бољих услова за младе зрењанинске који желе да остану у свом граду и друго. У спровођењу овог програма најбољи студенти Техничког факултета "Михајло Пупин" добијају могућност да стичу радно искуство у предузећима на територији града Зрењанина и менторство из реда запослених у овим предузећима на реализацији пројектног задатка. Технички факултет "Михајло Пупин" у Зрењанину спроводи активности промоције пројекта међу студентима, спроводи конкурсе, координира

између студената и предузећа, учествује у оцењивању пројектних задатака и промовише резултате пројекта у јавности. Национална служба за запошљавање спроводи евидентирање студената учесника овог пројекта. Доласком ових лица после дипломирања на тржиште рада, означавају се као кандидати са приоритетом у запошљавању.

Локална самоуправа даје финансијску и медијску подршку пројекту у циљу стручног оспособљавања и запошљавања најквалитетнијих кадрова који су знање и вештине стекли на Техничком факултету "Михајло Пупин" у Зрењанину.

Овај програм траје три месеца, предвиђа учешће 20 кандидата са III и IV године ТФ "Михајло Пупин" где ће кандидати добијати накнаду од 10.000,00 динара месечно, а укупна вредност пројекта износи 600.000,00 динара.

VI. ФИНАНСИЈСКИ ОКВИР ПОЛИТИКЕ ЗАПОШЉАВАЊА И ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА

Финансирање активне политике запошљавања у 2019. години вршиће се из буџета града Зрењанина у износу од 7.000.000,00 динара средстава.

План мера активне политике запошљавања ЛАПЗ у 2018. години

Мере и програми активне политике запошљавања	Број лица	Буџет града Зрењанина
Стручна пракса	10	3.000.000,00
Јавни радови	14	3.400.000,00
Летња стручна пракса	20	600.000,00
УКУПНО	44	7.000.000,00

VII. НОСИОЦИ ПОСЛОВА РЕАЛИЗАЦИЈЕ ЛАПЗ-А ЗА 2019. ГОДИНУ

За реализацију ЛАПЗ-а је задужена локална самоуправа и Локални савет за запошљавање.

Локална самоуправа - објављивање јавног позива (Градonaчелник), обезбеђивање финансијских средстава предвиђених за финансирање програма активне политике запошљавања, закључивање уговора са корисницима средстава, пријем и обрада поднетих захтева за финансирање програма. Контрола поднетих захтева.

Локални савет за запошљавање - давање мишљења о поднетим захтевима послодаваца.

ПРЕДСЕДНИК
ЛОКАЛНОГ САВЕТА ЗА ЗАПОШЉАВАЊЕ
ГРАДА ЗРЕЊАНИНА
Еуђенија Бесу

Образложење

Правни основ за доношење Акционог плана садржан је у одредби члана 41. Закона о запошљавању и осигурању за случај незапослености ("Службени гласник РС", бр. 36/09, 88/2010 и 38/2015), којим је утврђено да надлежни орган локалне самоуправе може, по прибављеном мишљењу Локалног савета за запошљавање, усвојити Локални акциони план запошљавања.

Ставом 3. наведеног члана утврђено је да Локални акциони план запошљавања мора бити у сагласности са Националним и Покрајинским акционим планом запошљавања.

Акциони план садржи све елементе предвиђене чланом 39. Закона:

- макроекономски оквир за стварање и примену политике запошљавања;
- стање и токове на тржишту рада, детаљно за наредну и оквирно за наредне три године;
- циљеве и приоритете политике запошљавања;
- програме и мере активне политике запошљавања за наредну годину, са одговорности за њихово спровођење и потребним средствима;
- финансијски оквир за политику запошљавања и изворе финансирања;
- носиоце послова реализације Акционог плана;
- категорије теже запошљивих лица које имају приоритет у укључивању у мере активне политике;
- индикаторе успешности реализације програма и мера, и
- друге елементе.

Средства потребна за реализацију активности из ЛПЗ у 2019. години која треба да се обезбеде у буџету града износе до 7.000.000,00 динара. Уколико се буду обезбедила средства у мањем обиму од планираног, сразмерно ће се смањити и активности предвиђене планом.

Обрадила:
Еуђенија Бесу

ПРЕДСЕДНИК
ЛОКАЛНОГ САВЕТА ЗА ЗАПОШЉАВАЊЕ
Еуђенија Бесу